CASTELUL BOHUS

Construit în anul 1838, ca reşedinţă a familiei domnului de pământ - baronul Ianos Bohus, castelul a fost înconjurat pe parcursul anilor de un frumos parc numit de săteni "grădina mare a lui Bohus", parc de care mai amintesc, azi, doar câţiva copaci.

Clădirea, în stil neoclasic, reprezenta tipul conacului de câmpie. Avea 30 de camere, iar faţada şi terasa erau prevăzute cu coloane dorice.

Familia Bohus, originară din Nordul Slovaciei, se stabilea la Şiria ca urmare a înobilării unui strămoş - înalt funcţionar împărătesc. Perioada de glorie a castelului şi a castelanilor din Şiria este cea de la mijlocul secolului al XIX-lea, când aici se consuma revoluţia paşoptistă maghiară.

Ianos Bohus (1800-1894) era atunci comitele Aradului, iar soţia sa, Antonia Szögeny Bohus (1802-1890), era amfitrioana conducătorilor revoluţionarilor maghiari, dar şi a generalilor austrieci şi ruşi - prezenţi la castel în anul 1849.

În Castelul Bohus au fost duse tratative între generalul Görgey Artúr, comandantul armatei revoluţionare maghiare şi generalul Frolov, împuternicitul ţarist: capitularea şi depunerea armelor în data de 13 august 1849.

Azi, parcul castelului-muzeu adăposteşte statuia Antoniei Bohus, bustul lui Ioan Slavici, Mihai Eminescu, Ioan R. Şirianu şi Emil Monţia.

Concept şi layout: Muzeografix

istoria care te atinge

Complexul Muzeal Arad
Piaţa George Enescu 1, 310131 Arad
www.museumarad.ro

Muzeul Memorial
Ioan Slavici şi Emil Monţia

str. Regimentul Inf. 85, nr. 150, Şiria 317340
Tel. 0040 0257 384.088

Program de vizitare
M-D: 9.00-17.00
L: închis

Complexul Muzeal Arad este membru fondator

REŢEAUA NAŢIONALĂ A MUZEELOR DIN ROMÂNIA

Muzeul Memorial
"Ioan Slavici şi Emil Monţia"

ŞIRIA

https://biblioteca-digitala.ro

IOAN SLAVICI
1848-1925

Copilăria i-a fost fermecată mai ales de prezența minunatului povestitor, care a fost bunicul după tată - bătrânul moş Fercu, dar şi de cărțile de largă răspândire în epocă: *Esopia* şi *Alexandria*.

Urma liceul la Arad şi Timişoara, apoi urmau anii studenției la Facultatea de Drept din Budapesta şi Viena, unde avea bucuria întâlnirii cu Mihai Eminescu.

Din 1874 se stabilea în România pentru un deceniu, iar din anul 1884 la Sibiu, unde era directorul ziarului "Tribuna". Aici, se căsătorea cu Elena Tănăsescu, întemeind o numeroasă familie cu patru fete şi doi băieți. Începând cu anul 1892 devenea cetățean român, stabilindu-se definitiv în Vechiul Regat. Activitatea didactică s-a împletit cu cea literară de la diferite reviste şi edituri: în anul 1904 apărea romanul *Mara*. În vara anului 1925, aflat în vacanță la Panciu, Slavici îşi găsea acolo sfârşitul, fiind înmormântat la Schitul Mănăstirii Brazi, iar din 1941 în cimitirul oraşului Panciu.

Deschiderea oficială a primei expoziții memoriale dedicate scriitorului Ioan Slavici avea loc în anul 1959. Era organizată de Muzeul Județean Arad, în fondul căruia se aflau majoritatea materialelor documentare. Expoziția de la Şiria, cuprinde patru săli, în care, prin fotografii, manuscrise, cărți şi ziare, este evocată personalitatea complexă a scriitorului, format la poalele cetății, loc care i-a marcat existența: *"Având să descriu lumea prin care am trecut nu pot să încep decât de aici, unde au fost puse temeliile vieții mele sufleteşti"*.

ISTORICUL MUZEULUI

Muzeul memorial din Şiria a luat ființă în anii `60, prin strădania unor tineri intelectuali, îndrăgostiți de istoria locului dar şi de fermecătoarele prezențe culturale. Dedicat scriitorului Ioan Slavici, muzeul ridica două mari probleme: găsirea unui spațiu potrivit pentru organizarea expoziției memoriale şi constituirea fondului documentar.

Întru-cât nu se mai păstra casa modestă a scriitorului, spațiul necesar organizării expoziției a fost găsit în monumentala clădire a castelului Bohus, aflat la acea vreme într-o avansată stare de degradare.

Pentru constituirea fondului Ioan Slavici au fost investigate diferite arhive şi biblioteci,iar descendenții scriitorului au fost de acord să doneze muzeului mobilier, cărți, reviste, scrisori şi fotografii.

Din anul 1970 datează expoziția permanentă dedicată compozitorului Emil Monția.

EMIL MONȚIA
1882-1965

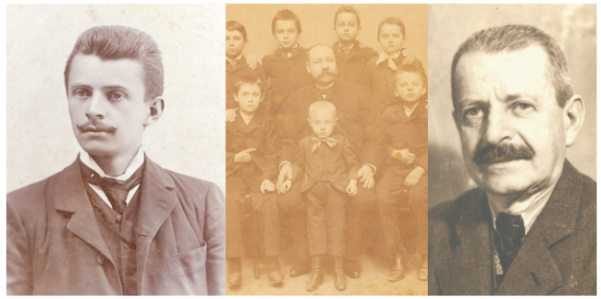

Emil Monția, prin creația sa, întregeşte în şcoala națională de muzică trio-ul arădean, alături de Ion Vidu din Mânerău şi Sabin Drăgoi din Selişte, de pe Valea Mureşului.

Născut la Şicula, pe Valea Crişului Alb, încă din adolescență a fost influențat de folclorul local. S-a format ca muzician la Conservatorul din Viena, avându-i ca profesori pe Eusebiu Mandicovski şi Ioan Scărlătescu.

Creațiile sale muzicale aparțin unor diferite genuri: lieduri, cântece corale, operă muzicală. Opera "Fata de la Cozia" a fost jucată în câteva stagiuni la Opera Română din Cluj în perioada interbelică. O bogată colecție de colinde semnate de Emil Monția a fost editată chiar în timpul vieții sale. A scris lucrări pe versurile unor poeți clasici (Mihai Eminescu, George Coşbuc), dar şi a unor poeți contemporani lui: Octavian Goga, Lucian Blaga etc.

A fost membru fondator al Societății Compozitorilor Români, a operelor din Bucureşti, Cluj şi Timişoara.

Din anul 1907 s-a stabilit la Şiria, unde avea un cabinet avocațial. A trăit întreaga sa viață la Şiria, până în februarie 1965.

În castelul Bohus, începând cu 1970, a fost amenajată expoziția permanentă dedicată vieții şi activității compozitorului. A fost reconstituită camera de lucru a acestuia, cuprinzând mobilierul original, pianul, vioara, partituri, culegeri de folclor şi fotografii de familie.

https://biblioteca-digitala.ro